

NARRATIVA CATALANA DEL SEGLE XIX

Curs: 2008-2009	Codi: 28668	Crèdits: 6
Cicle: Segon	Tipus d'assignatura: Troncal	Semestre: Primer

PROFESSOR(S)

[Enric Cassany Cels](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Visió general de la prosa narrativa del segle XIX, del romanticisme al realisme. Anàlisi històrica dels aspectes referents a la llengua, la difusió, el públic i els autors. Referència a les literatures més pròximes, espanyola i francesa. Atenció preferent a les poètiques (a través de textos crítics i teòrics, catalans i estrangers), l'evolució dels gèneres i els autors més importants (especialment, Narcís Oller). Pràctica d'anàlisi/comentari de textos representatius.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Introducció. Perspectiva general. Els problemes de la prosa narrativa catalana del XIX. La llengua. La difusió. El públic. Els autors.

1823-1874

2. Prosa creativa i poètica romàntica.
3. La novel·la històrica en llengua castellana. Influències (W. Scott, A. de Vigny, V. Hugo).
 - 3.1. La recreació romàntica del passat. R. López Soler, J. Cortada.
 - 3.2. Els temes d'història contemporània. A. Terrades, P. Mata.
4. La novel·la històrica en llengua catalana.
 - 4.1. La interpretació nacionalista del passat. A. de Bofarull, F.P. Briz.
 - 4.2. Episodis de la història recent. J. Riera i Bertran, J. Feliu i Codina.
5. La novel·la de fulletó en llengua castellana. Temes històrics i socials. Influències (E. Sue, A. Dumas). W. Aiguall, J. Altadill, M. Angelon, F. Patxot.
6. Narrativa de costums en llengua castellana. J.M. Freixas, J. Cortada.
7. El quadre de costums.
 - 7.1. Els setmanaris humorístics i l'article de costums ciutadà. "Un tros de paper". R. Robert.
 - 7.2. G. Vidal de Valenciano: *La vida en lo camp*.
8. La novel·la de tema rural. Costumisme i novel·la sentimental. J. Feliu i Codina, M. Genís i Aguilar.
9. El conte. La rondalla. La llegenda.

1874-1892

10. Pervivència del romanticisme. Aparició d'altres poètiques. Esteticisme, positivisme, realisme-naturalisme.
11. El paper de la crítica literaria.
 - 11.1. J. Sardà.
 - 11.2. J. Yxart.
12. La narrativa de costums.
 - 12.1. L'evolució del quadre de costums. J. Pons i Massaveu, E. Vilanova, A. Careta i Vidal, G. Maura.
 - 12.2. Quadre i novel·la. E. Vilanova, J. Pons i Massaveu, J. Riera i Bertran, A. Careta i Vidal.
13. La narració llegendària i folklòrica. "M. de Bell-lloch", J. Verdaguer.
14. Narració evocativa i memorialisme. E. Vidal i Valenciano, G. Vidal de Valenciano, T. Creus.
15. L'evolució de la narrativa històrica.
 - 15.1. La novel·la "M. de Bell-lloch", J. Feliu i Codina.
 - 15.2. La narració. J. Pons i Massaveu, J. Laporta.
16. La narrativa de tendència realista. Influències: el realisme francès. Realisme i idealisme.
 - 16.1. D. Monserdà, C. Bosch de la Trinxeria, J. Riera i Bertran, G. Vidal de Valenciano, Ll. de B. Nadal.
 - 16.2. J. Pin i Soler.
 - 16.3. M. Vayreda.
 - 16.4. El conte i la novel·leta. F. de Boter, N. Oller, B. Bassegoda, M. Genís i Aguilar.
17. El Naturalisme a Catalunya. La posició de la crítica: J. Yxart, J. Sardà, R. D. Perés.
18. La narrativa de N. Oller.

LECTURES

1. Antoni de BOFARULL, *L'orfeneta de Menargues* (capítols XIII i XIV). Ed. Orbis.
2. Robert ROBERT (*Lo diumenge... a fora!*; *Ai, que han mort un noi!*; *Lo ball d'en Serrallonga*). Ed. *Barcelona avui en dia*, Empúries.
3. Martí GENÍS I AGUILAR, *Julita* (cap V i cap. últim). Edicions 62. MOLC
4. Emili VILANOVA (*A casa l'alcalde*; *Un perdulari*, *Desvetllament*). Ed. *Quadres de costums urbans del Vuit-cents*, Edicions 62.
5. Narcís OLLER, *Lo trasplantat*. Ed. *Isabel de Galceran i altres narracions*, Edicions 62.
6. Narcís OLLER, *La febre d'or*. Edicions 62. MOLC
7. Carles BOSCH DE LA TRINXERIA, *L'hereu Noradell*. Edicions 62. MOLC
8. Marià VAYREDA, *La punyalada*. Ed. Selecta

TUTORIES INTEGRADES

Tutoria integrada virtual.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

BIBLIOGRAFIES I FONTS DE CONSULTA

- J.M. DOMINGO, M. DASCA, M.A. VERDAGUER, *Bibliografia sobre literatura catalana del segle XIX, 1995-2000*, Universitat de Barcelona, 2003.
- M. JORBA, *Noves publicacions sobre literatura catalana del segle XIX*, "Els marges", n. 4 (maig 1975), ps. 88-97.
- J. MASSOT I MUNTANER, *Trenta anys d'estudis sobre la llengua i la literatura catalanes (1950-1980)*, dins *ID.*, *La literatura. De l'Edat mitjana a la Renaixença*, vol. II, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
- J. MOLAS i J. MASSOT I MUNTANER (dirs), *Diccionari de la literatura catalana*, Edicions 62, B. 1979.
- E. BOU (dir.), *Diccionari de la literatura catalana*, Edicions 62, B. 2000.
- Narcís Oller, *Recull bibliogràfic*, "Faig", núm. 19 (desembre 1982), ps. 93-96.
- D. PONS, *Catàleg parcial dels narradors mallorquins del segle XIX*, "Randa", núm. 14 (1983), pp 71-91.
- J. RUBIÓ, *Bibliografia*, dins N. Oller, *Obres completes*, vol. XII, Gustau Gili ed., B. 1930, ps. 387-428.
- TAYADELLA, *La novel·la en català de 1862 a 1882*. Catàleg, "Faig", núm. 19 (desembre 1982), ps. 82-99.
- J. TORRENT i R. TÀSIS, *Història de la premsa barcelonina*, Bruguera, B. 1966.
- LI. VILLALONGA, *El llibre en català d'autors balears. Repertori bibliogràfic*, dins *Els escriptors balears i la seva producció en català* (a cura de G. Janer Manila), B. 1986, ps. 93-141.
- M. ZAVALA, *Romanticismo i realismo*, Ed. Crítica, B. 1982, ps. 16-19, 106-107, 345-348, 412-415, 474-481, 568-571.

**BIBLIOGRAFIA
(I)**

- *Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps. Tarragona, 23, 24 i 25 novembre de 1995* (a cura de J.M. Domingo i Francesc Roig) [Tarragona, 2000].
- *Actes del Col·loqui Narcís Oller. Valls 28, 29 i 30 de novembre de 1996* [Valls 1999].
- S. BESER, *Les limitacions narratives de Narcís Oller*, dins "Actes del IV Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes" (Barcelona 1977), ps. 333-347.
- S. BESER, *"La bogeria", historia y discusión de una locura anunciada*, pròleg a N. OLLER, *La locura* (Barcelona 1986)
- R. CABRÉ, *El crítico José Yxart, entre la teoría y la historia*, pròleg a J. YXART, *Crítica dispersa (1883-1893)* [Barcelona 1996], ps. 7-92.
- E. CASSANY, *El costumisme en la prosa catalana del segle XIX* (Barcelona 1992).
- J. CASTELLANOS, *Carles Bosch de la Trinxeria i Raimon Casellas. Una polèmica sobre la novel·la al final del segle XIX*, "Recerques", núm. 3 (1974), ps. 225-250.
- J. CASTELLANOS, *Carles Bosch de la Trinxeria: una concepció de la vida rural*, pròleg a C. BOSCH DE LA TRINXERIA, *Records d'un excursionista* (Barcelona 1978), ps. 7-21.
- CÒNSOL, *"La punyalada", l'obra mestra de Marià Vayreda, "Avui"* (7-VIII-1980).
- J. M. DOMINGO, *Pin i Soler i la novel·la (1869-1892)* [Barcelona 1996].
- M. M. MIRO, *La prosa narrativa de Martí Genís i Aguilar* (Vic-Barcelona 1978).
- N. OLLER, *Memòries literàries. Història dels meus llibres* (Barcelona 1962).
- R. D. PERÉS, *A dos vientos. Críticas y semblanzas* (Barcelona 1892).
- L. PRATS, *El mite de la tradició popular* (Barcelona 1988).
- C. ROURE, *Recuerdos de mi larga vida*, 3 vols. (Barcelona 1925-1927).
- M. SERRAHIMA, *Narcís Oller*, dins *Dotze mestres* (Barcelona 1972).
- Antònia TAYADELLA i Enric CASSANY, *Els orígens de la novel·la*, dins M. DE RIQUER, A. COMAS, J. MOLAS (dirs.), *Història de la literatura catalana*, vol. VII (Barcelona 1986), ps. 411-436.
- TAYADELLA, *La novel·la realista*, dins M. DE RIQUER, A. COMAS, J. MOLAS (dirs.), *Història de la literatura catalana*, vol. VII (Barcelona 1986), ps. 505-542.
- TAYADELLA, *Narcís Oller i el Naturalisme*, dins M. DE RIQUER, A. COMAS, J. MOLAS (dirs.), *Història de la literatura catalana*, vol. VII (Barcelona 1986), ps. 605-668.
- YATES, *Narcís Oller. Tradició i talent individual* (Barcelona 1998).
- J. YXART, *El año pasado* (Barcelona 1886-1890), 5 vols. [ed. a cura de R. CABRÉ: Tarragona 1995].
- J. YXART, *Entorn de la literatura catalana de la Restauració* (Barcelona 1980).
- J. YXART, *Obres catalanes* (Barcelona 1895)

(II)

- ALONSO, *Ensayo sobre la novela histórica. El modernismo en "La gloria de don Ramiro"* (Madrid 1984).
- E. CORREA CALDERÓN, *El cuadro de costumbres*, dins Iris M. ZAVALA, *Romanticismo y realismo* (Barcelona 1982), ps. 352-353.
- Y. LISSORGES, ed., *Realismo y naturalismo en España en la segunda mitad del siglo XIX* (Barcelona 1988)
- J. F. MONTESINOS, *Costumbrismo y novela* (Madrid 1960).

(III)

- E. AUERBACH, *Mimesis* (México 1975).
- R. BARTHES, L. BERSANI, Ph. HAMON, M. RIFFATERRE, I. WATT, *Littérature et réalité* (París 1982).
- BÉGUIN, *L'âme romantique et le rêve* (Paris 1939).
- U. ECO, *El superhombre de masas* (Barcelona 1995).
- H. FRIEDRICH, *Tres clásicos de la novela francesa. Stendhal, Balzac i Flaubert* (B. Aires 1969).
- G. LARROUX, *Le réalisme* (París 1995).
- H. LEVIN, *El realismo francés* (Barcelona 1974).
- G. LUKACS, *Ensayos sobre el realismo* (B. Aires 1965).
- G. LUKACS, *La novela històrica* (México 1971).
- P. MARTINO, *Le roman réaliste sous le Second Empire* (Ginebra 1972 [París 1913]).
- H. MITERRAND, *L'illusion réaliste: de Balzac à Aragon* (París 1994).
- M. RAIMOND, *Le roman depuis la Révolution* (París 1967).
- WELLEK, *Historia literaria. Problemas y conceptos* (Barcelona 1983).

FORMA D'AVUACIÓ

S'avaluarà el coneixement del temari i de les lectures amb un examen escrit.